

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502 - P. K. O. Nr. 151.100.

1500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 23.000, z odnosz. do domu M. 25.000. Zamiejsc. M. 25.000. Zagranicą Mk 50.000

Nr. 171. — Rok VI. Kraków, niedziela 22 lipca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Nad polskim morzem.

Uwagę wszystkich przyjezdnych nad polskie morze zwracają przede wszystkim piękne chaty kaszubskie odznaczające się swym oryginalnym stylem budowy. Nasza rycina przedstawia typową chatę kaszubską.

Gnębienie inteligencji w Polsce.

Położenie inteligencji w Polsce jest istotnie nie do pozazdroszczenia.

Człowiek uczony, z natury rzeczy, życiowo nieporadny w dzisiejszych czasach, w których o wegetacji decydują mniej lub więcej silne lokale — jest istotnie skazany na zniszczenie. Wynikiem tego stanu rzeczy jest fakt istotnie zastraszający.

Polska produkcja naukowa w ciągu kilku lat naszej niepodległości jest minimalna. Statystyki dokładnej wydanych dzieł naukowych w tym okresie czasu oczywiście nie posiadamy, gdyż nie posiada jej nawet nasze ministerjum oświaty, ale napewno nie pomylimy się, twierdząc, że nawet stu dzieł naukowych w ciągu tych pięciu lat nie wyprodukowaliśmy!

Spytany o przyczynę ten lub ów uczony, odpowiada stereotypowo:

— Trudno! Jestem wynagradzany przy pełnieniu obowiązków codziennych tak mało, że z trudem mogę wyżyć. Mózg mój zgnębiony, nerwy roztrzęsione. Praca naukowa wymaga nadto wielu podręczników, dzieł w językach obcych, czasem laboratorjów albo nawet wyjazdu za granicę, skądże o tem marzyć?

I nauka nasza podupada. Marnieją również nasze instytucje naukowe.

Drugi, wielce niepokojący objaw można zauważyć na naszych uniwersytetach. Coraz mniej ludzi zdaje ostateczne egzamina. Szczególnie nagminne jest to na wydziale filozoficznym, na tym, który jako przeznaczony do przyszłego zawodu nauczycielskiego powinien przede wszystkim posiadać pełne studia.

Pytany o przyczyny ten i ów odpowiada:

— Zapotrzebowanie na nauczycieli w Polsce jest tak olbrzymie, iż przyjmuje się do tego zawodu ludzi niemal bez studjów. Po co mi egzamina? Czy będę miał może z tego tytułu lepszy awans, lepsze wynagrodzenie?

Zniechęcenie istnieje w tej chwili także w szeregach wykwalifikowanych urzędników państwowych. Dziś nie rozróżnia się urzędnika ukwalifikowanego i ze studjami od nieukwalifikowanego i bez studjów, przeciwnie — mieśza się i pod jeden strychulec stawia człowieka z ukończoną szkołą wydziałową lub seminarjum i absolwenta z egzaminami uniwersyteckimi.

W tych też warunkach niepodobna dziwić się, że inteligencja czuje się w Polsce głęboko upokorzona i zgnębiona. Tyle było ustaw dla tych i owych warstw, tyle ulg, tyle pomocy ze strony Sejmu i Rządu, tylko o tej biednej inteligencji nigdy nie pomyślano.

Zapyta nas ktoś z jakiego powodu o tem znów piszemy, gdyż wiele na ten temat pisało się już.

Krótko odpowiemy:

Sejmowa podkomisja administracyjna znowu odrzuciła dodatek za studia dla sędziów i prokuratorów, na innej zaś komisji sejmowej zarządano dla sierżantów po dwunastoletniej służbie wojskowej wstępujących do służby cywilnej, zrównania z... urzędnikami o pełnych studjach uniwersyteckich!

Dwa fakty bardzo jaskrawe, które świadczą o tem, że jednak zbyt jeszcze widocznie mało pisało się o gnębieniu nauki i inteligencji w Polsce, gdyż zrozumienia dla niej wciąż niemal!

Kiedyż ono wreszcie nastąpi?

Płachty nieprzemakalne, Płachty zniwne, Worki gospodarskie

poleca:

Fabryka N. Zemsz i S-wie,
Warszawa, Chłodna 38, tel. 2986, 3588.

1891

Rok założenia 1893.

Obrady nad ustawą emerytalną.

Dodatki rodzinne przy emeryturach. — Wysokość uposażenia emerytów zależne będzie nie tylko od grupy uposażenia, ale i od szczebla.

(Telefonem od własnego korespondenta)

Warszawa.

Projekt ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów przyjęła wczoraj komisja budżetowa w III czytaniu.

Następnie przystąpiono do obrad nad projektem ustawy emerytalnej. Referat wygłosił pos. Mączyński. Przyjęto pierwszych 20 artykułów projektu.

Z ważniejszych zmian w projekcie należy wymienić, że dodatki rodzinne winny być stosowane i przy emeryturach z większym jednak ograniczeniem niż przy służbie czynnej.

Podwyższono dalej opłatę emerytalną, jaka po bierana będzie po zniesieniu dodatku regulacyjnego z 3 na 5 proc., oraz skreślono przepis, aby opłaty te pobierano również od emerytów.

Poza tem zrównano co do podwójnego liczenia lat służby funkcjonariuszy cywilnych, pełniących służbę na terenie operacyjnym z za wodowymi wojskowymi, wreszcie wprowadzono nowe przepisy, wedle których uposażenie emerytów zależne jest nie tylko od grupy uposażenia, ale i od szczebla.

Generalny komisarz wyborczy.

Warszawa. (Telefonem od własnego kor.)
Prezydent Rzeczypospolitej zamianował sędzię sądu Najwyższego p. Marjana Krasowskiego generalnym komisarzem wyborczym.

Polacy posłowie zaproszeni na międzyparlamentarną konferencję w Kopenhadze.

(Telefonem od własnego korespondenta).
Warszawa.

Wszystkie grupy parlamentarne polskie otrzymały zaproszenie na 21-ą konferencję międzyparlamentarną, która odbędzie się w dniach 15, 16 i 17 sierpnia w Kopenhadze. Uczestnicy konferencji mają zapewnione wszelkie ułatwienia w podróży i zwiedzenie wszelkich interesujących urzędzeń społecznych.

Prezydent Rzeczypospolitej otworzy Targi Wschodnie we Lwowie.

Warszawa. (AW).

W dniu otwarcia Targów Wschodnich we Lwowie przyjedzie do Lwowa Prezydent Rzeczypospolitej. Na uroczystym otwarciu w dniu 5 września b. r. będą obecni członkowie rządu, Sejmu i Senatu.

W Spale otwarto kaplicę pałacową.

Warszawa. (AW).

Na życzenie Prezydenta Rzeczypospolitej została w Spale kaplica pałacowa. Uroczystości poświęcenia tej kaplicy w obecności przedstawicieli rządu, duchowieństwa oraz świąty. Poświęcenia dokonał ks. Prymas Dalbor.

Posiedzenie Klubu Zw. Lud.-Narod.

Warszawa. (Telefonem od własnego kor.).

Posiedzenie Klubu Związku Ludowo-Narodowego odbędzie się w dniu zwołania Sejmu, tj. 23 b. r.

Obchód rocznicy „Cudu nad Wisłą“.

Z inicjatywy Związku Hallerczyków utworzone w Warszawie komitet obchodu rocznicy „Cudu Wisłą“. Na prośbę honorowego wybrano generała broni Józefa Hallera. Prezesem zwanym został przewodniczący Związku Stowarzyszeń, Adam hr. Zamoyński.

Zgon zasłużonej patrijotki polskiej.

Przed paru dniami zmarła w schronisku dla inwalidów wojskowych w Małkini organizatorka i pierwsza komendantka b. Wileńskiej Ochotniczej Legji Kobiet s. p. Halina Orleńska-Paszkiewiczowa. Od wczesnej młodości z zapaleciem pracowała ona w tajnych organizacjach młodzieży polskiej w Wilnie. W czasie wojny wszechświatowej pracowała z wyteżeniem jako siostra miłosierdzia. Pojmiana przez Niemców, przeżyła dwa lata w niewoli. Gdy po kapitulacji Niemiec w roku 1918 pierwsze oddziały polskie w okolicach Wilna rozpoczęły czynną walkę z wrogiem, znalazła się w szeregach walczących. Po zwycięskiej obronie Lwowa s. p. Orleńska zorganizowała w Wilnie w krótkim czasie ochotniczy oddział kobiet. Nadmierne wysiłki w okresie wojny bolszewickiej zmniejszyły zdrowie bohaterki; padała ona obecnie ofiarą choroby płucnej, której nabawiła się w czasie wojny.

Cześć pamięci zasłużonej patrijotki!

Nie daje pieniędzy na czasopisma ukraińskie.

Od pewnego czasu wychodzi we Lwowie tygodnik „Ukraiński Emigrant“, który w rzeczywistości jest tylko reklamą dla różnych transatlantycznych okrętowych przedsięwzięć. Jako wydawca tego tygodnika figuruje żyd Leon Szwadron, jako redaktor Kłym Poliszczuk, emigrant z Ukrainy. Fundusze na to wydawnictwo łoży bogata holendersko-amerykańska linja, wszelkimi dochodami dzieli się wydawca z redaktorem. W ten sposób fabrykuje się ukraińskie pismo, w którym mieści także artykuły prawa ręką Petruszewicza dr. Osyp Nazaruk.

Wywóz ubrań z Łodzi za granicę.

W Łodzi tworzy się konsorcjum, które będzie wysyłało gotowe ubrania do Rumunii, Czech, a nawet do Anglii.

Komisja skarbowa rozważa projekt ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów gminnych.

Warszawa. (Telefonem od własnego kor.).

Na wczorajszym posiedzeniu komisji skarbowej rozważano w dalszym ciągu projekt ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Ustawę tę przyjęto w II

czytaniu i przystąpiono do czytania III. Przyjęto artykuły od 1—11.

Wnioski, aby przywrócić samostanne podatki spożywcze oraz opłaty przewozowe na rzecz związków komunalnych, upadły.

Ciężarów bezrobocia nie będą ponosić samorzady.

Rozłożone one będą na pracodawców, pracowników i Skarb państwa.

Telefonem od własnego korespondenta.

Warszawa.

Komisja ochrony pracy na posiedzeniu wczorajszym obradowała nad opracowanym przez podkomisję w porozumieniu z rządem projektem ustawy o zabezpieczeniu na wypa-

dek bezrobocia. Przyjęto pierwszych 5 artykułów.

Ciężary bezrobocia rozłożone będą w myśl uchwał komisji na pracodawców, pracowników i skarb państwa z pominięciem samorządów.

Strajk zakończy się w tych dniach!

Rokowania na dobrej drodze. — Przemysłowcy godzą się wskazać Komisji statystycznej.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

Jak się dowiadujemy z kół miarodajnych w sprawie strajku łódzkiego toczą się rokowania w województwie tamtejszem. Przemysłowcy zgodzili się już na stosowanie wskaźnika Komisji statystycznej, co niewątpliwie przyczyni się do złagodzenia konfliktu.

W Warszawie strajk objął jedynie przemysł metalowy. Przemysłowcy tutejsi nie chcą pertraktować z Radą Związków zawodowych,

nie posiadającą istotnego wpływu na masę robotniczą.

Ministerstwo pracy wydelegowało wczoraj inspektora okręgu łódzkiego do Bielska w celu rozstrzygnięcia sporu między przemysłowcami a robotnikami.

Są wszelkie szanse, że w najbliższych dniach zakończy się niefortunna impreza strajkowa Centralnej Rady Związków zawodowych.

Pierwszy od 130 lat synod diecezjalny krakowski.

Oreńdzie książęco-biskupie. — Po tym synodzie nastąpią dalsze. — Sprawy stosunku Kościoła do państwa nie będą poruszane. — Program otwarcia synodu.

Po raz pierwszy od 130 lat zwołany zostaje Synod diecezji krakowskiej. Wydane kilka dni temu „Notificationes“ Kurji książęco-biskupiej ogłaszają zwołanie tegoż na dzień 25 i 26 września b. r. Doniosły ten fakt w dziejach diecezji krakowskiej, połączony będzie z szeregiem uroczystości kościelnych, których szczegóły podaje krótko oreńdzie książęco-biskupie, które ujmują całość zwołania Synodu w następujących słowach:

„Nie zamierzamy od jednego zaraz zgromadzenia się na Synodzie naszym objąć wszystko, ooby poruszyć należało. Mamy jednak nadzieję, że, wedle przepisów Kościoła, ten Synod będzie pierwszym w szeregu następnych, które dalej sprawy te poprowadzą. Stoimy też przed bliskim zapewne uregulowaniem wielu spraw kościelnych w naszym państwie. Załatwienia też ich ogólnego należy się doczekać, nim wejdą pod obrady poszczególnych synodów diecezjalnych. Dlatego też w przedłożonych referatach ograniczyliśmy się tylko do takich spraw, które dziś są potrzebne a zapewne nie będą zmienione, lub też zależą wyłącznie od ustawodawstwa diecezjalnego.

Tematy, jakie mają być przedmiotem obrad, znane są Wielebnemu Duchowieństwu i mamy też przed oczyma życzenia, jakie kapłani na kongregacjach dekanalnych wyrazili“.

Obradom Synodu przewodniczyć będzie książę biskup Sapieha, który też w dniu 25 września o godz. 8 rano dokona otwarcia kongresu solenną Mszą św. w katedrze na Wawelu.

Według kanonu 868 wezmą w Synodzie udział kanonicy kościoła katedralnego, rektor Seminarjum duchownego, dziekani i proboszczowie m. Krakowa, profesorowie Wydziału teologicznego Univ. Jag. i delegowani katedrał szkół krakowskich. Ponadto zjawią dekanalne wyśly na Synod po trzech kapłanów, przyzem wezmą również udział przełożeni zakonnych zgromadzeń kapłańskich.

W dniu otwarcia Synodu, który od chwili utraty niepodległości państwowej nie był w Krakowie zwoływany, o godz. 8 rano dzwony we wszystkich kościołach diecezji dzwonić będą przez kwadrans na znak rozpoczęcia obrad, co powtórzy się następnego dnia o tej samej godzinie.

1 trylion 446 milionów mkp. dochodów państwowych osiągnięto za pierwsze półrocze 1923 r.

Szczegółowe obliczenie.

Warszawa. (Telefonem od własnego kor.).

Jak wykazują w pierwszym półroczu tymczasowe obliczenia kasowe dochodów państwowych wpływy za pierwsze półrocze roku bieżącego przyniosły Skarbowi dochód, który wyraża się w sumie 1 trylion 446 milionów marek.

W tem podatki bezpośrednio 380.820 milionów marek, cła 128.878 milionów marek, opłaty stemplowe 154.548 milionów, opłaty wywozowe 15,622 milionów, monopol solny 22,272 milionów, monopol tytoniowy 71,171 milionów, loteria państw. 667 milionów marek.

„Biskup“ marjawicki z żoną i dziećmi przybył do Łodzi.

Do Łodzi przyjechał kozłowita, „biskup“ Kowalski z żoną-zakonnica i dwójkiem własnych dzieci oraz paru „klerykami“ w trepkach, stanowiącymi jego asystę przybozna. Z Ko-

walskim bawi również marjawicki duchowny Gołębiowski. Obaj kozłowicie „dygnitarze“ w dniu wczorajszym odprawili praktyki religijne i wygłaszali nauki w zborze przy ulicy Zagajnikowej, na które zbierały się tłumy ciekawej gawiedzi i dawnych kozłowitów.

Jak powinna wyglądać nasza reforma walutowa?

Co mówi poseł Zdziechowski? — Zdolność płatnicza ludności powinna być doprowadzona do maximum. — Dlaczego rządy p. Sikorskiego były dla finansów Polski szkodliwymi? — Musimy naprawić błędy przeszłości.

Kraków 21 lipca.

Tak aktualna dziś sprawa sanacji finansów naszych oraz reformy walutowej znajduje ciągle oddźwięki w całej prasie polskiej w szeregu artykułów, enuncjacji, rad i t. d.

Obecnie „Gazeta Warszawska“ przytacza znów ciekawy wywiad z prezesem sejmikowej komisji budżetowej posem Zdziechowskim na temat reformy walutowej. Poseł Zdziechowski uważa przeprowadzenie reformy walutowej, przedtem nim dojdzie się do równowagi budżetowej nie tylko za możliwe, ale i konieczne.

Dla równowagi budżetowej, a nawet dla zbliżenia się do tej równowagi, trzeba przede wszystkim doprowadzić

SILY PŁATNICZEJ LUDNOŚCI DO MAXIMUM

Podstawą tej siły płatniczej jest zdolność i mocność zbierania przez ludność oszczędności oraz organizacja kredytu. Marka nie może być środkiem oszczędności, a brak pokładu kruszczonego uniemożliwia szerokość akcje kredytowej ze strony Banku Emisyjnego, nieodzownej dla rozwoju naszego życia gospodarczego i odbudowy. A więc marka jest powodem niemożności wykozystania w pełni siły płatniczej ludności. Dalej jest niemożliwe paty systemie inflacji papierowej nawet przy stosowaniu w podatkach mnożników, opartych o wskaźniki cen hurtowych, zabezpieczenie skarbu od strat przy poborze podatków. Należy się obawiać, że pierwsze wpływy z już uchwalonych podatków, zabezpieczonych w ten sposób, wykażą słuszność tego twierdzenia. Następnie należy pamiętać o tem, że nie można pogodzić stworzenia systemu podatkowego, mającego być podstawą równowagi budżetowej z jednocześnie pobieraniem od ludności podatku emisyjnego.

Wreszcie trzeba szukać dróg ostatecznego zerwania zależności naszej waluty od waluty niemieckiej, a potężnym do tego środkiem winna być

NASZA REFORMA WALUTOWA.

Możność szybkiej reformy walutowej zależy w Polsce od bardzo wielu rzeczy. Przede wszystkim straciłszy już wiele czasu. Reformę walutową w Polsce można tylko przeprowadzić w atmosferze zaufania do rządów w Polsce zagranicą, gdyż musi ona być ściśle uzależniona od operacji kredytowych, które potrafimy przeprowadzić zagranicą. Okres rządów gabinetu p. Sikorskiego uważać należy za stracony, dlatego, że był to okres walki, z utworzeniem się większości polskiej, która jedynie może mieć szansę zdobycia sobie nie-

Zjazd naukowy w Sandomierzu.

Staraniem miejscowego komitetu obchodu 150 tej rocznicy śmierci Stanisława Konarskiego odbędzie się w Sandomierzu 3 sierpnia br. zjazd naukowy, poświęcony sprawie omówienia potrzeb na polu badań nad przeszłością i teraźniejszością dawnego województwa sandomierskiego.

Ukraiński ludowy szpital we Lwowie

We Lwowie ma powstać niebawem ukraiński ludowy szpital, będzie to raczej klinika, na której będą uczyć się studenci t. zw. ukr. tajnego uniwersytetu. Na cele budowy zebrano dotychczas ogółem 1 dolar, 500 lirów, 1600 koron czeskich i 10.734.000 Mp.

Chleb potaniał, ale... we Lwowie.

Mimo dość znacznego spadku cen mąki i spodziewanego potaniania chleba ceny tego artykułu utrzymują się u nas na tej samej wysokości. We Lwowie tymczasem korporacja piekarzy zajęła stanowisko uczciwsze, sama bowiem z własnej pilności zgłosiła wczoraj w Magistracie obniżenie ceny chleba żytniego o 200 Mkp. na 1 kg., zapowiadając w razie dalszego potaniania zboża odpowiednio dalsze zniżki.

odpowiednego zaufania przez trwałość i dowody tej trwałości.

Okres tego półrocza był i przez to fatalny dla naszej skarbowości, że uszczuplił bardzo znacznie zapas posiadanych przez P. K. K. P. walut zagranicznych, roztrwonionych dla sztucznego podtrzymania kursu naszej marki ze szkodą dla naszego życia gospodarczego, a tylko w celu podtrzymania prestiżu rządu p. Sikorskiego i polityki miernika złotego Ministerstwa Skarbu.

Działaj musimy zacząć przede wszystkim

Straszna nędza pisarzy polskich.

Smieszno płaco. — Lepiej kamienie tłuc, aniżeli pracować dla kultury polskiej.

Warszawa 19 lipca.

W skrajnej nędzy, w przytułku dla starców, zmarło niedawno dwóch polskich pisarzy, ludzi zasłużonych dla ojezyny.

Wiadomość ta to upokarzający dokument dla polskiej kultury.

Los podobny lub jeszcze gorszy czeka każdego pracownika pióra, czy badacza naukowego. Warunki bowiem materialne naszych pisarzy są opłakane. Z pracy literackiej i naukowej wyższe nie można.

Dr. Lam wyliczył w „Tygodniku Ilustrowanym“ ile zarobić może najproduktywniejszy pisarz, przy wyjątkowej pracy. Rachunek wydał smutnie. Pisarz polski w najlepszym razie zarobić może 1 milion 600 tysięcy marek miesięcznie, czyli mniej, niż robotnik.

Nikt się nie troszczy o polskich pisarzy, podczas gdy w innych państwach zabiegają o nich, Polska nie ma czasu na takie drobiazgi.

Dla uczonych i na badania naukowe w zeszłym roku dał rząd ogółem 13 milionów ma-

od naprawiania błędów przeszłości, musimy wykazać

W CZYNACH

dobroczyne skutki utrwalenia się w Polsce rządów polityki większości, nasza polityka gospodarcza musi znaleźć zrozumienie i uznanie na Zachodzie i liczyć się winna z tem, że **POMOC KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH** jest nieodzownym warunkiem sanacji skarbowej w Polsce.

Obciążenie podatkowe ludności do maximum jej zdolności płatniczej, polityka, która tę siłę będzie rozwijać, planowa i stanowcza akcja oszczędnościowa, wreszcie szeroki plan sanacji skarbu, uznany za słuszny nie tylko u nas, ale mogący zjednać sobie zaufanie i zagranicą — wszystko to razem winno wytworzyć warunki zbliżające nas do momentu, który Polsce pozwoli reformy walutowe zapoczątkować i przeprowadzić.

rek, na konkuray i nagrody 1,500.000 mk., na popularyzację nauki 100.000 mk., na zapomogi dla rodzin po zmarłych uczonych 2,000.000 mk. (dwa miliony).

Akademia Umiejętności za najlepsze dzieło historyczne udzieliła w zeszłym roku nagrody w sumie 1.602 mk. 50 f. (tysiąc sześćset dwie mk. 50 fen.), za dzieło z zakresu fizyki 630 mk., a kasa Mianowskiego wypłaciła za jedno z wybitnych dzieł historycznych, dużego rozmiaru aż 156 tysięcy mk.

Sumy te są tak śmieszne, że każdy niewtajemniczony nawet w arkana zawodu pisarskiego, uzna je za niegodne wielkiego narodu, który rości sobie prawo do kultury.

Cyfry wymienione przez Dra Lama są polickiem dla społeczeństwa naszego, które oćnie nie umie pracy naszych twórców dachowych.

Lepiej dziś popłaca tłuc kamienie na ulicy, aniżeli tworzyć i pisać.

Polska zajmuje w rolniczej produkcji światowej

Jedno z pierwszych miejsc!

Interesujące cyfry statystyczne.

Kraków, 21 lipca.

Według rzymskiego biuletynu statystyczne go miejsce, zajmowane przez Polskę w produkcji europejskiej zboża i ziemniaków określone jest w następujących tablicach w milionach cennarów:

Pszenica: Francja 64, Włochy 44, Hiszpania 34, Rumunia 25, Niemcy 20, Anglja 17, Węgry 12, Polska 12.

Żyto: Niemcy 52, Polska 50, Czechosłowacja 12, Francja 10, Hiszpanja 7, Szwecja 6, Węgry 5, Belgja 5.

Jęczmień: Rumunia 20, Hiszpanja 16, Niemcy 16, Polska 13, Anglja 9, Czechosłowacja 9, Francja 9, Danja 13.

Owies: Francja 42, Niemcy 40, Polska 25, Anglja 13, Rumunia 13, Szwecja 11, Czechosłowacja 9, Danja 8.

Kartofle: Niemcy 407, Polska 332, Francja 131, Czechosłowacja 79, Anglja 41, Belgja 34, Holandia 34, Szwecja 19.

Jak widzimy więc z danych powyższych rolnictwo polskie zajmuje w produkcji światowej jedno z pierwszych miejsc.

Ochrona transportów kolejowych.

Warszawska dyrekcja kolejowa wydała okólnik, polecający konduktorom dokładne sprawdzanie na każdym postoju pociągu plomb przy wagonach towarowych. W razie zauważenia jakich niedokładności konduktorzy winni natychmiast donosić o nich zarządowncom stacji, ci zaś postępowaniem policji.

Polskie wycieczki przybywają tłumnie do Gdańska.

Po zniesieniu rozmaitych obostrzeń i utrudnień dla Polaków, przybywających do Gdańska ruch wycieczkowy z Polski do Gdańska wzrasta się silnie w ostatnich dniach. W Gdańsku zauważyć można wiele wycieczek, zwiedzających miasto. Wśród zwiedzających przeważa młodzież. Wycieczki przyjeżdżają z województw zachodnich i b. Kongresówki, z nawet z najbardziej oddalonych okolic Małopolski. Młodzież szkolna okazuje żywe zainteresowanie i entuzjazm przy zwiedzaniu w Gdańsku polskich pamiątek, świadczących o dawnych tradycjach polskich wolnego miasta.

Podwyżka taryf kolejowych faktem dokonany.

W dniu wczorajszym minister przemysłu i handlu podpisał rozporządzenie o podwyższeniu taryf kolejowych, mających wejść w życie z dniem 1 sierpnia. Wysokość podwyżki taryfy osobowej wynosi 33 proc., towarowej 100 procent. Specjalne ulgi zanotowano dla nafty. Rozporządzenie to wydano w porozumieniu z ministrami kolei i skarbu.

Zawsze ci sami...

Onegdaj rozpoczęli w Poznaniu strajk pracownicy ciesielscy i murarscy. Strajk wywołany został przez Wolne Związki, Zw. pracowników murarskich i Zw. pracowników ciesielskich, organizacje ulegające wpływowi socjalistycznym. Wszędzie więc i zawsze działa to sama ręka w wywoływaniu wszelakiego zamętu i anarchji. Do strajku nie przyłączyli się murarze i cieśle zorganizowani w **zjednoczeniach chłopsko-robotniczych**.

Strajk w Bielsku-Białej wywołali fabrykanci niemieccy i socjaliści!

Tajna umowa socjalistów z fabrykantami. — Cynizm fabrykantów niemieckich. — Strajkujący wołali „Precz z Polską!“ — Rokowania rządu z robotnikami. — Aresztować fabrykantów!

(Od własnego korespondenta).

Biała 19 lipca.

Energiczne wystąpienie władz w Bielsku położyło kres wszystkim wybrykom anarchii, podsycanej przez bolszewizujących socjalistów. W mieście panuje bezwzględny spokój po zamknięciu prowokatorów i podżegaczy: **Lukasa i Peterka**. Największy prowokator **Sokołowski** ponieważ umiał kryć się zrzeczeniem za plecy robotników, został z aresztów zwolniony.

Ostatnio ujawnione fakty stwierdzają wyraźnie, że strajk podsycali sami fabrykanci, zwracając rozgoryczenie głodnych robotników przeciw rządowi polskiemu, a socjaliści proklamowali strajk na rozkaz z Warszawy wbrew tajnej umowie sekretarza czerwonej narodówki **Sokołowskiego** z fabrykantami, że do 25 b. m. nie rozpoczną P. P. S. żadnych ruchów cennikowych. Widocznie z danego skrawa zwolniła go Warszawa lub fabrykanci **Niemcy**, a prawdopodobnie jedni i drudzy.

Wiadomo, że fabrykant **Josephy** na kilka dni przed strajkiem rozsyłał listy do niektórych fabrykantów, zwłaszcza metalowców, by 4 dni zamknęli fabryki. W chwili proklamowania strajku przez kierowników socjalistycznych robotnicy porzucili pracę w niektórych fabrykach dopiero na zachętę dyrektorów. Fabrykant **Janowski** na żądania robotników o podwyżkę oświadczył, że skoro rząd nie chce ograniczenia dewizami, to on zgodzi się poprawić zarobki robotnikom. Fabrykant **Tisch** w **Kamienicy** odprawiał robotników słowami: **Idźcie na rząd i urzędników, oni robią drożyznę** czyli celowo podburzał wyzyskiwanego przez siebie robotnika przeciw władzom polskiemu. Podobnie przemawiał fabrykant **Wenzels** i inni.

Gdy się zachowanie fabrykantów zestawia z zachowaniem w pierwszych dniach strajku socjalistów, którzy wołali na wiecu: „precz z rządem **Witos**!“ a na policję „polskie woły“, „polsche schweine“, precz z Polską! — wreszcie pobicie komisarza rządowego, to widzimy jasno spółkę fabrykancko-socjalistyczną.

I dlatego jeżeli prokuratorja kazała aresztować podżegaczy socjalistycznych, to podobnie uczynić powinna z pewnymi fabrykantami.

We wtorek zjechali się do Bielska-Białej delegat Ministerstwa Pracy p. inspektor **Wojtkiewicz** z **Łodzi**; tudzież reprezentanci województw sąsiadujących, którzy w obecności starostów miejscowych odbyli wstępna konferencję ze Związkiem Fabrykantów. We środę konferował delegat Ministerstwa pracy z robotnikami. Dziś obraduje z inicjatywy władz państwowych konferencja fabrykantów i organizacji robotniczych, która prawdopodobnie przerywa strajk, o ile jej uchwały przyjmą do wiadomości wiece robotnicze, zwołane na piątek i sobotę.

Patrole nad brzegami Wisły.

Wobec mnóstwa wypadków zatonięcia w czasie kąpieli, komendant policji warszawskiej polecił kierownikom inspektoratów policji, aby w upalne dni, kiedy jest dużo osób kąpiących się w Wiśle, wysyłać specjalne i częste podwójne patrole nad brzegi Wisły, aby nie dopuszczano do kąpieli się w miejscach niedozwolonych.

Ołbrzymi pożar w Siedlcach.

Wczorajszej nocy mieszkańcy **Siedlec** zostali zaalarmowani silnymi detonacjami. Jednocześnie rozległy się alarmy na trwogę. Wzywano straż pożarną do pożaru. Jak się okazało, płonął magazyn 22 pułku piechoty, mieszczący się na przedmieściu **Rozkosz**.

W magazynach ogarniętych przez ogień znajdowała się amunicja (co tłumaczy eksplozje), odzież wojskową i broń. Straty spowodowane pożarem są bardzo znaczne.

Fabrykanci strajk ten traktują jako środek wymuszenia na rządzie wolnego obrotu walutami i zwiększenia kredytów państwowych. Przy tej okazji próbują fabrykanci niemieccy pozbyć się nie lubianego przez nich dyrektora **P. K. K. P.** w Bielsku p. **Kobyłańskiego**, który

ma tę wadę, że więcej dba o interesy państwa i polskości, aniżeli łaski niemieckich kapitalistów. Intrygi przeciw p. **Kobyłańskiemu** jako wiceburmistrzowi Bielska prowadzą hakatyści od dłuższego czasu.

Jeżeli fabrykanci wołają o nowe pożyczki to zaznaczyć należy, że z kredytów rządu lewicowego robotnik nie skorzystał. Kapitalista **Neumann** (żyd) pożyczył od rządu lewicowego pół miljarde i kupował zboże w jesieni po 20.000 za cetnar, a obecnie sprzedaje robotnikom mąkę po miljonie za cetnar.

O tem socjaliści rządowi nie powiedzą.

Dlatego, jeżeli rząd chciałby znowu dać kredyty fabrykantom, to powinien zabezpieczyć równocześnie korzyści robotnikom i państwu.

Komuniści kierują krwawym strajkiem w Łodzi.

Utworzenie „Rady rewolucyjnej“. — Krwawy wiec. — Zabici i ranni. — Drugi dzień strajku również krwawy. — Komuniści hulają!

Łódź 19 lipca.

W Łodzi połała się znów krew. Drugi dzień już przechodzi wśród krwawych ekscesów strajkujących, pomiędzy którymi prym dzierżą komuniści.

Jeszcze bowiem w ubiegłą niedzielę zwołany został wiec delegatów wszystkich związków robotniczych w celu ustalenia wspólnej platformy w pertraktacjach z pracodawcami. Wskutek podstępnej agitacji na wiecu tym przewagę wzięli komuniści, którzy przeforsowali rezolucję o utworzeniu Komisji nadzorczej nad Delegacjami robotniczymi strajkujących rzesz robotniczych i Komisji tej dali nazwę **Rady Rewolucyjnej**.

Do Rady tej powołani byli prawie sami komuniści i po jednym delegacie z związków **P. P. S.** i z **Pracy**. Wobec opozycji jednakże ze strony Związków, które swych delegatów z owej Rady odwołały, Rada nie ostała się i została rozwiązana.

Komuniści nie dali jednak za wygraną i onegdaj przez swych agitatorów organizowali napady na fabryki, wyrzucając robotników i turbując takich, którzy znaleźli się przy pracy.

Napady zorganizowano na zakłady **Geyrowskie**, **Grudzińskiego** na **Targowej**, **Grohmana**, **Bidermana**, **Wernera**, **Kopela** i wiele pomniejszych.

W dniu wczorajszym zaś już po rozwiązaniu wiecu na wodnym Rynku tłum podjudzony przez komunistów rozpoczął ekscesy. Napadano na inteligentnych przechodniów których spychano z chodników; wpadano do sklepów i cukierni w celach wywołania paniki i niepokoju. — O godzinie 5 popołudniu odbył się wiec na **Targowisku**, a kiedy po przemowach posłów socjalistycznych policja wezwała tłum do rozejścia się w odpowiedzi posypał

się na policję grad kamieni i strzałów z broni palnej, od których ciężko ranni zostali podkomisarz policji, trzech policjantów, oraz **13** policjantów i przodownik.

Policja zaczęła się cofać, tłum jednak nie przestawał bombardować policję kamieniami i strzałami. Wówczas po należytem ostrzeżeniu iż nastąpi salwa, czego tłum nie posłuchał, dano kilkanaście strzałów, które natychmiast otrzeźwiły rozgorączkowanych, a przybyły w ślad zatem oddział konnej policji oczyścił plac, na którym pozostało trzech rannych w nogi i jeden zabity. Mnóstwo policjantów odniosło rany tłuczone od kamieni, lub też zostało poturbowanych.

Wszystkie Związki przez cały dzień wczorajszy pracowały usilnie nad tym ażeby strajk ująć w karby i niedopuszczyć do ekscesów, jednakże wobec podjudzań komunistów dopiąć tego było trudno, gdyż ci ostatni grali na nerwach tłumów i podburzającymi środkami starali się utrzymać wrzenie. Skutkiem tego inicjatywa z rąk Związków wymknęła się, a całe kierownictwo strajku pozostało w ręku komunistów.

W dniu dzisiejszym odbył się drugi wiec na głównym Rynku przy udziale około 7000 strajkujących. Ponieważ wiec komitet strajkowy rozwiązał, część rozeszła się, reszta jednak rozpoczęła znów obrzucanie policji kamieniami. Wreszcie z domu położonego obok padł strzał rewolwerowy, a kula rewolwerowa raniła jednego z manifestantów, jednocześnie zaś cegła trafiła jednego z robotników w głowę tak silnie, że pękła mu czaszka i mózg wypłynął. Dopiero wówczas policja rozpoczęła tłumy rozprószać aresztując około 50 osób.

Pod wieczór nastrój w mieście stał się bardziej ugodowy. Dzień dzisiejszy będzie dniem przełomowym w strajku.

Przebieg krwawego strajku w Częstochowie.

Napad strajkujących na fabrykę Peltzery. — Policja pod gradem cegieł, kamieni i butelek. — Strzały. — Ranni policjanci i robotnicy. — Strajk generalny.

Częstochowa 19 lipca.

Od naszego korespondenta częstochowskiego otrzymujemy szereg ciekawych szczegółów o krwawych zajściach, jakie miały miejsce w Częstochowie.

Oto we środę o godzinie 12 w południe w fabryce **Mottów** odbywał się wiec strajkujących robotników przemysłu włókienniczego. W trakcie wiecu, kiedy robotnicy dowiedzieli się, że fabryka **Peltzery** jest częściowo czynna i że pracują tam robotnicy z **Chrześcijańskiej Demokracji**, postanowili przerwać pracę i usunąć ich z fabryki. Natychmiast połączono tłumnie pod fabrykę **Peltzery**. Tutaj zebrało się w kilka chwil z górą 2.000 osób.

Szczupły oddział policji, czuwający nad bezpieczeństwem pracujących, zagroził nacierającym robotnikom drogę wystawiając karabiny z najeżonymi bagnetami. Wówczas rozległy się krzyki i obelgi pod adresem policji. Padł pierwszy kamień rzucony w stronę policjantów i wkrótce posypał się istny grad ce-

gieł, kamieni z bruku, odłamków z drzewa i butelek na cofający się oddział policji. Wreszcie policja odpowiedziała salwą karabinową w powietrze. W czasie bezwładnej strzelaniny ranną została w lewą stopę 17-letnia robotnica **Zjawińska**. Oprócz tego kamieniami ranną ciężiej 4 osoby z pośród robotników i około 10 osób ciężiej poturbowano. Dwaj policjanci odnieśli rany tłuczone głowy i pozatem ranną również kulą rewolwerową konia policyjnego. Ogółem padło około 200 strzałów.

Zrewoltowany tłum wyparł wreszcie cofającą się policję, której w sukurs przyszedł konny oddział policji. Robotnicy dostali się wreszcie do budynków fabrycznych, lecz przy warsztatach nie znaleźli już pracujących. — W czasie strzelaniny wszyscy robotnicy, pracujący w fabryce, przerwali pracę i usunęli się poza obręb fabryki.

O godzinie 2 popołudniu rozległ się świst syren fabrycznych, proklamujących strajk generalny.

Prusy Wschodnie opanowane przez niemieckich monarchistów.

Ćwiczenia wojskowe junkrów pod Kwidzyniem. — Kradzieże dla tajnych organizacji. Antyrepublikańskie manifestacje. — Wykaz hakatystycznych organizacji w Kwidzynie i Wystruciu.

Toruń 20 lipca.

Prusy Wschodnie stały się od pewnego czasu głównym centrum monarchistycznych organizacji niemieckich, które tu zupełnie jawnie rozpoczęły swą czynność.

I tak z Kwidzyna donoszą o wielkich ćwiczeniach, jakie się odbywają na terytorjum niejakiego Papkego, w strzelaniu. Nauki udziela aktywni oficerowie Reichswehry.

Organizacjami monarchistycznymi i utworzonym w Kwidzynie „Junksturmem“ kieruje jeden z oficerów, który pełnił służbę w Zagłębiu Ruhry, a obecnie przybył do Kwidzyna, jako instruktor tych związków. Władze regencyjne patrzą na te przygotowania biernie i zupełnie niereagują. Tłómaczy się to tem, iż w regencji zasiadają wyłącznie zdecydowani nacjonalisci i wrogowie idei republikańskiej.

W nowych koszarach artylerji w Hawie znajdują się specjalne komory dla materiałów wojskowych. Od pół roku były stamtąd systematycznie wykradane siodła, szory, koldry, buty wojskowe, lornetki polowe oraz broń i amunicja. Okazało się, że skradzione materia-

ły zakupywał od podoficerów i feldwebli kupiec z Hawy Freitag, który je następnie sprzedawał wschodnio-pruskim tajnym organizacjom i stowarzyszeniom konnej jazdy. Wszystkich sprawców tych kradzieży aresztowano.

W Kwidzynie odbyły się też wielkie antyrepublikańskie manifestacje, urządzone tam z okazji rocznicy sukcesu plebiscytowego.

Okazję tę wykorzystano na zorganizowanie przeglądu wszystkich organizacji monarchistycznych i nacjonalistycznych, które kroczyły przez miasto z pieśniami i rozwiniętymi sztandarami o barwach cesarskich, a następnie zgromadziły się przed gmachem regencyjnym. Głównym mówcą, który przemawiał do manifestantów był przewodniczący organizacji „Winzig von Kniprode“ Hom. Hom wygłosił mowę podburzającą, w której publicznie rzucił przekleństwa i żył Francję i naród francuski.

Między innymi zauważono następujące organizacje, których same nazwy oraz ilość mówią bardzo wiele. A więc — Schützengilde, Winzig von Kniprode, Vaterländischer Frauenverein, Krieger- u. Militär-anwerterverein,

Reichsbund der Kriegshinterbliebenen, Verein der Leibhusaren, Sschlesierverein, Verein der Fussartilleristen, Lettow-Vorbeckverein, Mackensenverein, Schlageterverein, Gardverein, oraz wiele innych.

Oslawiony natomiast związek antyrepublikański, utrzymywany przez junkrów wschodniopruskich, t. zw. „Ammoniterbund“ rozpoczął działalność swą w powiecie Wystruckim. Związek ten należy do najtajniejszych organizacji, jest świetnie uzbrojony i posiada wielkie zapasy broni i amunicji. Dla upozorowania prawa posiadania broni każdy członek posiada na to urzędowe zezwolenie władz państwowych.

Pod miejscowością Lugowo, niedaleko Wystrucia, odbywa ten związek, pod kierunkiem oficerów Reichswehry, wielkie manewry, w których udział bierze także orgeszowski Reiterverein. Do Ammoniterbundu należą związki: Altpreussen, Preussen i Jungstürmer. Członkowie noszą na czapkach orleki cesarskie i składają przysięgę na wierność monarchii.

Sensacyjne budżety europejskich ministerstw wojennych.

Przygotowania do nowej wojny światowej odbywają się ponoć bardziej intensywnie niż przed wojną. — Zamiast obniżania stopy wojennej, ciągle powiększanie kadr wojskowych. Ciekawe cyfry. — Samoloty będą jednak decydować. — Tajemnicze zbrojenia Czechosłowacji.

Nie wierzy się w możliwość nowej wojny światowej, ponieważ nikt jej sobie nie życzy. Przesyt wojną jest powszechny, wszakże coraz częściej przedostają się do pism informacje o **TAJNYCH PRZYGOTOWANIACH DO WOJNY.**

o sensacyjnych budżetach ministerstw wojennych. Więcej prawdopodobne niż wybuch wojny światowej są jednak przewroty krwawe w poszczególnych państwach. Niepewność położenia jest taka, iż wybuch zamieszek w jednym z państw może stać się niebezpiecznym dla pokoju powszechnego.

Publicysta amerykański Mer z Nowego Yorku, który niedawno bawił w Europie, umieścił w socjalistycznym piśmie wiedeńskim „Arbeiter Zeitung“ artykuł, w którym podaje szczegóły o gorączkowych wręcz przygotowaniach całej Europy do wojny.

Mer w twierdzeniu swem posuwa się daleko i powiada, że do nowej wojny światowej przygotowania odbywają się na wielką skalę i intensywniej, aniżeli do wojny minionej. Niemcy, Austria, Węgry i Bułgaria zmuszone zostały do rozbrojenia. W roku 1913 pozostało w Niemczech w służbie czynnej 894,135 ludzi, obecnie wojno Niemcom utrzymywało pod bronią tylko 100.000, Austrii 31.000, Bułgarii 30.000. Węgrom 30.000. Natomiast w innych państwach europejskich znajduje się pod bronią większa ilość niż w r. 1914.

Mer obliczył, że **W R. 1913 BYŁO W EUROPIE POD BRONIĄ 3.747.179 LUDZI,**

GDY W R. 1922 MIAŁA EUROPA 4.354.965 LUDZI W CZYNNEJ SŁUŻBIE WOJSKOWEJ.

Liga Narodów zobowiązała się do powszechnego obniżenia stopy wojennej dla każdego ze swych członków, tymczasem dzieje się wręcz coś przeciwnego.

Sama Francja miała 736.000 ludzi w końcu r. 1922. Tylko Włochy były w tem szczęśliwym położeniu, wobec niezagrażającego im ze strony Austrii niebezpieczeństwa, że mogły zmniejszyć aktywne wojsko o 80.000 ludzi. Za to inne państwa utrzymują jeszcze bardzo wielkie liczby żołnierzy pod bronią. Polska ma np. 275.000, Finlandja 120.000, Czechosłow-

wacja 160.000. Anglja, Włochy i Francja utrzymują razem 3.215.000 żołnierzy.

Mer sądzi jednakowoż, że w wojnie światowej, która wybuchnie,

NIE BĘDĄ DECYDOWAŁY LICZBY WALCZĄCYCH ŻOŁNIERZY, ANI LICZBY OKRĘTÓW, LECZ SAMOLOT

będzie bronią wyłącznie decydującą. Gdy wojna światowa chyliła się ku końcowi, chcieli Anglicy wspólnie z Amerykanami wykonać samolotami wycieczkę na Berlin. Anglicy posiadali wtedy 240 formacji lotniczych.

Rozmach tej broni jest wciąż coraz potężniejszy.

Ameryka poleciła przygotować bomby, które można z samolotów rzucać na ziemię i gazami jadowitymi niszczyć wszystko, co żyje.

BOMBY TE MAJĄ WAGĘ 10 TONN.

Samoloty amerykańskie lecą teraz bez przestanku aż do San Diago na wybrzeże Oceanu Spokojnego.

Pułkownik Ruyx obliczył, że Francja po-

siada obecnie 140 formacji lotniczych, obejmujących razem 1160 samolotów. Oprócz tego znajduje się w rezerwie 2800 samolotów większych i 1100 cywilnych. Anglja posiada teraz 38 formacji, także Mussolini wyznaczył na budowę samolotów 200 milionów lirów.

Stany Zjednoczone pomnożyły w ostatnich czasach liczbę formacji samolotowych o 10 procent. Fabryki samolotowe i gazów trujących znajdują się w Baltimore. Samoloty pełniące tam służbę pocztową będą w kilku godzinach zmienione na samoloty wojenne.

Pan Mer ani słówkiem nie wspomina o samolotach jakie posiada czerwona armja, cara Chajma Bronsteina, a przecież ta właśnie armja w połączeniu z niemiecką zagraża największemu pokojowi.

Te przewidywania wojny zaznaczają się także w preliminarzach budżetowych.

Rekord pod tym względem osiągnęła Czechosłowacja, która obok 170 milionów koron czeskich na pozycje poszczególne w budżecie wojskowym wstawiła dodatkowo niebywałą sumę 2,758.375.132 koron czeskich.

Ażeby wydatek ten pokryć, nie wystarczyłyby wszystkie bezpośrednie podatki, ani wszelki podatek inny, dochodzący w Czechach razem do sumy 2,711.000.000. Są to sumy istotnie o zawrotnej wysokości.

Na co Czechom takich zbrojeń? Prasa czeska przyjmuje to z zadziwiająco obojętnością i tłumaczy czytelnikom, że są to następstwa „niewyjaśnionej sytuacji zagranicznej“.

Radicz wydany będzie sądom za zdradę stanu i obrazę królowej Jugosłowiańskiej.

Niesłychanie obelżywe słowa Radicza o królowej Marji.

Grac. (PAT).

W. B. K. donosi: Skupczyna jugosłowiańska obradowała wczoraj nad wnioskami ministerstwa sprawiedliwości o wydanie kilku posłów, w pierwszym rzędzie posła Radica i towarzyszy.

Posel Radic pozostaje pod zarzutem przekroczenia ustawy prasowej, zbrodni przeciw bezpieczeństwu państwa i zdrady stanu oraz pod zarzutem obrazy królowej Marji, o której wyraził się między innymi:

Mamy markizę Pompadour, podróżującą ciągle, której podróże kosztują miliony, podczas gdy ubogi lud dalmatyński cierpi głód.

Skupczyna uchwaliła wydanie Radica. Przeciw głosowali muzułmanie i klerykali.

Członkowie serbskiej partji chłopskiej wstrzymali się od głosu.

Stambuliński miał się koronować na cara?

Wiedeń. (AW).

„Neues Wiener Journal“ dowiadyuje się z dobrze poinformowanego źródła, że śledztwo w sprawie działalności Stambulińskiego ujawniło jego zamiary obwołania się carem bułgarskim, po uprzednim obaleniu obecnej dynastji. Stambuliński miał wstąpić na tron jako car Aleksander II. W Ruszczuku znaleziono już nawet trzysta paradnych strojów przybożnej gwardji nowego cara.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Fireyk w załotach“.
Niedziela: „Fireyk w załotach“.

REPERTUAR TEATRU OPERA I OPERETA.

Sobota: „Żydówka“.
Niedziela: „Sprzedana narzeczona“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Sobota popoł.: „Szpieg“.
wieczór: „Ósma żona Sinobrodzkiego“.
Niedziela pop.: „Świt, dzień i noc“.
wieczór: „Ósma żona sinobrodzkiego“.

UCZCZENIE PAMIĘCI DRA JORDANA.

W parku Dr. Jordana odbyła się w sobotę dn. 14 bm. w przeddzień imienin śp. Dra Henryka Jordana cicha, lecz niemniej serdeczna uroczystość zainicjowana przez kierownictwo parku dla uczczenia Założyciela parku. Otóż młodzież uczęszczająca na gry i zabawy zgromadziła się o godz. 5 popoł. przed pawilonem i stąd ruszyła w szeregach pod kierownictwem swoich przodków pod pomnik Twórcy parku, na którym złożono olbrzymi wieniec upleciony z liści i kwiecica znajdujących się drzew i roślin w tymże parku, które swego czasu sam Założyciel śp. Dr. Jordan wiśnorożnie był sadił. Po złożeniu wienca i kwiatów oraz odśpiewaniu rotty Konopnickiej młodzież rozeszła się zastępami na boiska, by oddać się swawolnym grom i zabawom. Kierownictwu parku należy się uznanie za pamięć i uwielbienie, jakie dało wyraz dla śp. Dr. Jordana oraz za przekazanie tradycji naszej młodzieży, którą uczy w ten sposób cześć i uwielbiać zasłużonych mężów i opiekunów młodzieży. Pociuszającym objawem jest coraz większa frekwencja młodzieży, korzystającej z zabaw a należy mieć nadzieję, że w roku przyszłym okaże się punkt ten za szczupły — by mógł pomieścić tak liczne zastępy naszej młodzieży.

POD ADRESEM IZBY SKARBOWEJ.

„Zespół“, urzędniczy związek spożywczy przy ul. Jagiellońskiej w Krakowie zmusza kupującą tytoni publiczność do równoczesnego kupna papierosów.

O ile kupujący nie chcą nabyć przy kupnie tytoniu papierosów, odmawia się sprzedaży tytoniu. Wypadek ten miał miejsce w dniu 19. lipca br. o godz. 8 i pół rano, w którym to dniu zgłaszającemu się urzędnikowi jednego z państwowych urzędów odmówił kierownik „Zespołu“ sprzedaży tytoniu macedońskiego, ponieważ dotyczący nie chciał jednocześnie nabyć danego mu równocześnie z tytoniem do sprzedaży pudełka papierosów, w cenie kilkunastu tysięcy marek.

Zapytujemy, czy dzieje się to za wiedzą Izby Skarbowej, jeśli nie, co również przypuszczamy, czy Izba Skarbowa jest skłonna usunąć powyższe niewłaściwości, pociągnąć winnych do odpowiedzialności i zarządzić, by tego rodzaju wypadki w przyszłości się nie wydarzyły.

Zauważamy przytem, że opisane wyżej postępowanie uważamy za tem więcej karygodne, że dopuszcza się tych niewłaściwości w czasie, w którym ceny tytoniu są tak wysokie Instytucja, która jest finansowana zasilkami ze Skarbu Państwa i pobiera wkładki urzędników.

K. M.

KOSZTA KOMISYJNE W SPRAWACH PARCELACYJNYCH. Na podstawie uchwały Rady miejskiej podwyższył Magistrat taryfę kosztów komisyjnych, w sprawach parcelacyjnych, a mianowicie jako należność za dochodzenia komisyjne pobierać się odtąd będzie: na podanie o zezwolenie na parcelację, względnie otwarcie ulicy po 500 Mk. od każdego metra kwadr. całej powierzchni poddanej parcelacji, na podanie o objęcie ulicy na rzecz Gminy po 500 Mk. od metra bieżącego urzędowej, względnie uregulowanej przez parcelującego ulicę.

OPLATY ZA SKŁADANIE MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH. Magistrat podwyższył opłaty za składanie materiałów budowlanych na ulicach i placach miasta, a to za zajęcie 1 m² powierzchni opłata wynosi obecnie za każdy tydzień w dzielnicach I do VIII. — 120 M., w dzielnicach zaś przyłączonych od 1 m² — 60 M.

NOWINKI TEATRALNE. Upalne dni lipcowe są nie tylko ze względu na temperaturę „gorącym czasem“ dla artystów teatralnych, w okresie tym

Inspekcja salin wielickich przez ministra handlu.

Minister handlu żąda poszanowania autorytetu dla sądu. — Jest za tem, ażeby dać przedsiębiorstwom przemysłowym warunki rozwoju ale, chce je związać z interesami Państwa. — Minister, który nie używa gładkich słów, ale kieruje się realnym programem.

Donoszą nam, że w dniu 13 bm. odwiedził salinę wielicką Minister Przemysłu i Handlu p. Kucharski, w towarzystwie dyrektora Departamentu górniczego Świętosłowskiego. — Wizyta ta pozbawiona wszelkich formalnych przyjęć, była rzeczywistą inspekcją i swym rzeczywistym charakterem odbiegała jakkolwiek od poprzednich podobnych odwiedzin.

P. Minister zetknąwszy się bezpośrednio z kierownikami poszczególnych działów ruchu saliny, od razu wszedł wgiąb spraw poruszając ważniejsze zagadnienia dotyczące się ruchu zakładu, jego rozwoju, a zarazem wszelkich braków i sposobów ich usunięcia. Po zwiedzeniu warzelni i szybów przeszedł do administracji, przytem silnie zaznaczył potrzebę utrzymania autorytetu urzędów państwowych, tak odnośnie do stron jak i innych urzędów, tudzież zwrócił uwagę na zapewnienie i przedstawianiu spraw bezwzględnie przestrzeganie drogi służbowej.

Zdecydowanym swoim stanowiskiem przy rozwiązywaniu spraw, ze szczególniejsem naciskiem podkreślał p. Minister potrzeby Skarbu Państwa i z tego punktu widzenia odnosił się do dalszego rozwoju Zakładu. Z każdej niemal decyzji, względnie opinii Pana Ministra, który sam jako przemysłowiec, rozumie doskonale istotne potrzeby przemysłu, wyraźnie występowała dążność, aby przedsiębiorstwom przemysłowym dać konieczne warunki rozwoju, równocześnie jednak związać je ściśle z interesami Państwa. Z takiego ujęcia sprawy odniesiono wrażenie, że pod kierunkiem p. Mi-

nistra Kucharskiego, Ministerstwo Przemysłu i Handlu przestanie wreszcie być wyłączną ekspozyturą przemysłu względnie przemysłowców, a będzie, przedewszystkiem zastępcą interesów skarbu Państwa.

P. Minister przyjął szereg deputacji: przedstawicieli miasta i personelu saliny w Wieliczce, tj. sztygarów i robotników bez różnicy ich zabarwienia politycznego, dając bez żadnych ogrudek na przedstawione mu postulaty odpowiedź krótką i zwięzłą. Personal pierwszy raz za polskich rządów miał przed sobą zwierzchnika, o śmie zarębowanym programie swej pracy, który pamięta to, że wie do czego dąży, to przecież jeszcze na miejscu wystuchał petycji poddańskich, nie zbywając ich żadnymi gładkimi słówkami. Dlatego jakkolwiek na niejedną sprawę personal otrzymał odpowiedź odmowną, to przecież tuszy, że obecnie energiczna osoba p. Ministra uszczęśliwi Salinę od dalszych niepotrzebnych eksperymentów ze strony różnych osób przypadkowo u steru siodzących.

Wogóle po pobycie p. Ministra Kucharskiego w Salinach w Wieliczce, pozostało zdanie że jest to właściwy człowiek, na właściwym miejscu, który przy dokładnej znajomości potrzeb przedsiębiorstwa i administracji, tudzież przy swojej swobodzie zdania nie tylko rzeczowo i sprawiedliwie będzie się odnosił do spraw, ale również będzie miał odwagę nie oglądając się na wpływy postronne bezwzględnie zaprowadzić w swoim resorcie ład i porządek konieczny w każdej administracji.

jego podmiejskich okolic od tego natrętnego łajdastwa.

JAKIE KRADZIEŻE UZNAJE POLICJA ZA GODNE ŚLEDZTWA? Do mieszkania prof. Aleks. Soleckiego przy ul. Urzędniczej 24 zakradli się onegdajszej nocy złodzieje i zabrali srebrną antyczną cukiernicę, pięć płaszczów męskich i damskich, 1 kg. tytoniu, tudzież różne drobiazgi. Gdy obudzona ze snu podejrzanymi szmerami pani Solecka podniosła alarm, złodzieje sploszeni zbiegli. Policja uwiadomiona przez p. Solecką o kradzieży, odmówiła wysłania na miejsce wyników swych agentów, twierdząc, że „jeżeli nie skradziono futer i biżuterji, to nie warto zajmować się sprawą“. Oto fakt charakterystyczny dla naszych stosunków bezpieczeństwa.

SEZONOWA SENSACJA KRAKOWA. Na Rynku głównym na przestrzeni między pomnikiem Mickiewicza a Sukienicami roztasował się kramik z drobiazgami, którego właściciel, na wzór bębniarza małomiasteczkowego, lub cyrkowego krzykacza, wychwala donośnym głosem swój towar, pokazując przytem trwałość grzebleni, z którymi robi wszelakie warjactwa. Miła ta ozdoba Krakowa przypomina nam przedwojenne czasy występów różnych kuglarzy u nas, przypuszczamy jednakże, że lepiejby jej było w Piłdówce, niżli w Krakowie.

WIEŚCI Z POD „TELEGRAFU“ z wczorajszego dnia są dość obfite, ważniejszej jednak kradzieży nie zanotowano. Aresztowano Józefę Oleszko pod zarzutem kradzieży bielizny na szkole Fuchsowej, zamieszkałej przy ul. Szerokiej. Ponadto dowiadujemy się, że z zamkniętego mieszkania przy ul. Karmelickiej skradziono Annie Wójcik garderobę i bieliznę wartości 1 miliona Mk.; Bogdanowi zaś Małachowskiemu przy ul. Wolskiej z niezamkniętego znów mieszkania znikł płaszcz męski i damski, wartości 1.600.000 Mk. Z zamkniętego strychu skradziono Marcelemu Żurowskiemu przy ul. Karmelickiej bieliznę wartości 3 milj. Mk. Prócz tych wypadków notuje policja ucieczkę umyślowo chorego Chaima Izaka Słusmana lat 20 ze szpitala izraelskiego przy ul. Skawiejskiej.

WIELOMILJONOWE KRADZIEŻE. Podczas targu na Małym rynku skradziono Marji Dąbrowskiej złotą brożkę z szafirem i 12 brylantami wartości 150 milionów marek; Bartłomiejowi zaś Furówiczowi przy ul. Sławkowskiej skradziono z wystawy sklepowej 4 aparaty fotograficzne bez kasety, łącznej wartości 10 milionów marek.

dokonywują się bowiem zasadnicze zmiany w życiu aktorskim: jest to chwila zawierania nowych kontraktów na sezon następny, chwila targów: kto da więcej? W związku z tą „chwilą osobliwą“ zajdą rozmaite zmiany w teatrach krakowskich. Przyszły zespół teatru m. im. Słowackiego nie jest jeszcze skompletowany; kraja na ten temat rozmaite pogłoski, których wobec nieokrystalizowanego ich charakteru narazie nie podajemy. Faktem jest natomiast, że „Bagatela“ opuszczają dwa filary tej sceny, dwaj najwybitniejsi jej artyści i reżyserzy: p. Węgliński, który przechodzi do warszawskich teatrów Szyfmana i p. Dobrzański, który podpisał kontrakt do warszawskich „Rozmaitości“, gdzie zajmie stanowisko pierwszorzędnego w farsie jako artysta i jako reżyser. „Bagatela“ opuszczają również p. Kosiniński i Pietruszyński, tudzież panie Bruczowa i Malicka, która po sukcesach odniesionych w Warszawie zaangażowała się do teatrów Szyfmana.

PAN LUSTRATOR U SS. WIZYTEK. Pewien osobnik, podając się za lustratora Kółek rolniczych we Lwowie, wyłudził podstępnie od SS. Wizytek 2 miliony marek niby na dostawę cukru, poczem zbiegł.

SEKCJA DRAMATYCZNA AKADEMICKIEGO ZW. MŁODZIEŻY WSZECHPOL. W KRAKOWIE urządza w niedzielę tj. 22 bm. w sali Miejskiej Kasy Oszczędności w Bochni **WIECZÓR KOMEDJI POLSKIEJ.** — Dochód na cele Akademickie. Miły program i dobry cel zgrupują niewątpliwie licznych miłośników sztuki.

ROZWYDRZENIE ŻEBRAKÓW. Od dłuższego już czasu prześladowuje mieszkańców naszego miasta epidemia żebractwa, która nie tylko w samym mieście, ale i na jego peryferjach się rozpostarła. Gdziekolwiek, czy to na ulicy, czy na plantach, czy też nawet i poza miastem na Błoniach, na Salwatorze, Woli Justowskiej, Pazięskich Skalach i t. p. napada co chwile niemal jakiś żebrak, lub żebraczka przechodzących spacerowiczów dopraszając się natrętnie o jałmużnę. A gdy otrzyma datak mniejszy, niż się spodziewał, wyklina ofiarodawcę i drze baknoty stu lub tysiącmarkowe, powiadając że za to nawet kłofienka wódki się nie dostanie. Wśród tej rzeszy żebraczy dają się zauważyć młodych mężczyzn i młode kobiety z pożyczonym na zebranie dzieckiem na ręku, którzy zupełnie zdrowo wyglądają i do pracy się kwalifikują. Należałoby się zatem, by władze miejskie zajęły się oczyszczeniem Krakowa i

Od wydawnictwa.

Z powodu nowej bardzo znacznej zwyżki cen papieru, a w szczególności robocizny, zmniejszone są podpisane wydawnictwa do podniesienia z dniem 22 b. m. ceny egzemplarza w sprzedaży drobniarzowej na

1.500 Mkp.

W odpowiednim stosunku zostanie również uregulowana prenumerata.

Wobec ogólnej zwyżki wszystkich artykułów życia codziennego, ta jest stosunkowo najmniejsza i, sądząmy, że szeroki ogół przyjmie ją z wyrozumiałością.

„Czas“; „Głos Narodu“; „Goniec Krakowski“; „Kurier Codzienny“; „Nowa Reforma“; „Nowy Dziennik“.

Giełda.

Po przedwczorajszym, jakby wypoczynku, stanęła wczoraj giełda z nowymi siłami do pracy. Zapanowała też zwyżka prawie na całej linii. Prym wiodły ponownie papiery ciężkie, jak Zieleniewski, Trzebinia fabryka maszyn, Górka, która maluczko a zrówna się z tak popularnym obecnie „melonem“, zakończyła bowiem dzisiaj kursom 950.000. Ruszyło silnie naprzód Tepege, dochodząc do 340, w porównaniu z 275.000 w dniu 19 b. m. To samo można powiedzieć o Cmielowie, Chodorowie, Niemojowski. Faworytem jednakże dnia była zdaje się Polska Nafta, na którą ujawnił się wielki popyt, nie więc dziwnego, że doszła wczoraj do 107.000 w porównaniu z 88.000 dzień temu. Natomiast odporny okazał się papier Braci Rolniczych, który po próbie podskoczenia z 17.000 w środę na 23 tys. w dniu wczorajszym, zakończył niezbyt jednak fortunnie, zostając na tym samym poziomie.

Kraków. (PAT).

Giełda zbożowa. Kasza hreczana 720.000. Tendencja silniejsza.

Kraków. (PAT).

Akcje. Cyfry te podane są w tysiącach marek polskich.

	W transakcji
Polski bank przemysłowy	51—54
Bank małopolski	71—73
Ziemski bank kred.	30—35
Bank komercyjny	18—22
Bank kredytowy Warszawa	150
Bank zw. sp. zarobk. Poznań	420
Polskie tow. handlowe	55—60
Impeks	2—2,1
Pharma	85—86
Bracia Rolnicy	23—17
Zegluga polska	805—835
H. Cegielski	121—123
Automotor	35
Trzebinia maszyny	225—235
Górka cement	730—755
Tepege	320—340
Polska nafta	88—107
Pokucie	50—56
Strug	43—44
Trzebinia Maszce	430
Krakus	95—97
Chodorów	610—630
Cmielów	170—220
Elektrownia Siersza	60—62
Niemojowski	300—320

Warszawa. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 128.000, sp. 129.000, kupno 127.000; korony czeskie 3820; marki niemieckie 0.37.

Czeki. Belgja 6300, sp. 6360, kupno 6240; Berlin 0.38, sp. 0.39, kupno 0.37; Londyn 592500, sp. 593500, kupno 586500; Nowy York 130000—128000; Nowy York drobne sp. 129500, kupno 127500; Paryż 7650, sp. 7730, kupno 7570; Praga 3860, Szwajcaria 22675, sp. 22800, kupno 22350; Wiedeń 178, sp. 180, kupno 176; Włochy 5600.

Papiery procentowe. Miljonówka 1760 do 1650; 4 i pół proc. tow. kred. ziemskie 5500—5000; 5 proc. miasta Warszawy 400—350; pożyczka złotowa 95.000.

„Żywe szachy“ w Jarosławiu.

Piękny pomysł. — Figury żywe w starorzymskich strojach. — Gra przy dźwiękach orkiestry. zabite figury odprowadzane przy smutnych piosenkach! — Zwycięzcy i zwyciężeni.

Jarosław w lipcu.

Zwyczoj gry w „żywe szachy“, tak rozpowszechniony na Zachodzie, znalazł wreszcie i u nas w Polsce po raz pierwszy zastosowanie. Oto dzięki inicjatywie pułk. lek. Dra Paklikowskiego, odbyły się w Jarosławiu dnia 2 b. m. „żywe szachy“ na fundusz pomocy dla wdów i sierót po lekarzach i fundusz budowy Domu żołnierza.

Zamiast strojów średniowiecznych, jakich używa się we Francji — użyto u nas strojów rzymskich. Panczerze porobiono z grubej tektury wedle wzorów rzymskich. Jako hełmy użyto hełmy, używane w armii polskiej. Tak pancierz, jako też i hełm malowano farbami klejowymi, jedne na kolor stalowy, drugie na kolor oksydowanej stali. Na każdym panczerzu z przodu umieszczono duże pole owalne czerwone, a na nim orzeł biały. Stroju dopełniały krótkie rzymskie miecze drewniane, malowane. Konie żywe odpowiedniej barwy, kare i siwe — siodła małe meksykańskie; obok stroju dolnego z białej rycerze zakuci w zbroje odpowiedniego koloru, również wzięte ze wzorów rzymskich — w reku lanca. Konie ubrane w białe i czarne czapraki.

Hełmy jeźdźców o szerokim okryciu karku jakoteż i panczerze, robione były z puszek konserwowych.

Wieże z tektury czarnej i białej, nakrywały zupełnie żołnierza wewnątrz znajdującego się.

Laurry (biegacze) krótkie spodanki, koszula podpięta — koleczan ze strzałami po prawej stronie — krótka do bioder sięgająca chusta fałdzista spięta na ramieniu prawym, w lewej ręce huk trzymany w pozycji do wypuszczenia strzały. Krótkie zewnętrzne okrycie, zastosowane również do koloru. Głowa bez nakrycia ustrojona wieńcem.

Królowie — w strojach cesarów, twardo powłoczone togi, białe spięte na biodrze prawym — z prześcieradeł. Wieńce laurowe na głowie — za królami służba ubrana tylko w koszulkę, spodanki i wieńce na głowie — ze sztandarem legionów rzymskich w reku —

plótno białe i czarne, nad niem orzeł polski. Na plótnie napis: „Ave Patria morituri Te salutant“.

Królowie w stylowych strojach rzymskich, czarna i biała, za nimi służba w koszulach i spodenkach z wiankiem na głowie i wachlarzem w reku, zrobionym na wzór rzymski.

Grę publiczną poprzedził turniej szachowy siedmiogodniowy. Do turnieju stanęli najlepsi gracze miasta Jarosławia, tak ze sfer cywilnych, jak i sfer wojskowych.

Każde pole miało cztery metry długości i 4 metry szerokości. Białe pole silnie nakrapiane wapnem.

Posunięcie każdej figury odbywało się w takt pewnej piosenki, jak również zabicie figury i odprowadzenie przy dźwiękach smutnej i tęsknej piosenki żołnierskiej.

Odprowadzał ślaniające się po ugodzeniu mieczem — lanca — strzała z łuku, figury poza obręb szachownicy, żołnierz ubrany w koszulkę i spodenkach białych z wieńcem na głowie. Wprowadzał na pola podczas gry w strój senatorski ubrany mistrz ceremonji, który przez postawienie łaski na pewnym polu, znaczył kierunek i miejsce posuwającej się figury.

Obok szachownicy na podwyższeniu ustawiono stolik, gdzie prowadzono grę (rodzaj kwatery głównej). Rozkazy posunięć na pole z kwatery głównej przynosił mistrz ceremonji. Król partji, który grę przegrał po ustawieniu się figur na właściwych miejscach, wychodził na środek szachownicy i oddawał królowi zwycięzcy wspaniałą ukłon wieniec ze swej głowy, którym zwycięzki król wienczył swego zwycięzcę w partji.

Całość jednej partji przy tendencji, aby wszystkie figury były w grze, jak najmniej zabitych, trwała nie dłużej, jak 3 kwadransy.

W grze brali udział oficerowie i szeregowi. Zwyciężył w grze: w pierwszej partji p. Kraus (cywilny) — w drugiej kpt. Pietrak, obaj uwieńczeni laurami.

Czysty dochód przyniósł 2,013.500 mk.

Zarych. (PAT).

Zamknięcie giełdy. Berlin 0.0015; Holandia 221; Nowy York 574; Londyn 25.93; Paryż 33.30; Medjolan 24.35; Praga 16.96; Budapeszt 0.06; Bukareszt 2.95; Belgrad 6.15; Sofja 5.30; Warszawa 0.0040; Wiedeń 0.0079 3/4; austr. korona stemplowana 0.0080 1/2.

500.000 milionów na roboty konserwacyjne w szkołach miejskich.

Magistrat lwowski uchwalił kredyt 500.000 milionów Mkp. na roboty konserwacyjne w szkołach miejskich; mają one być przeprowadzone obecnie w czasie wakacyjnym.

TARGI WSCHODNIE

we Lwowie, od 5 do 17 września.

Listę zgłoszeń wystawców zamyka się 31 lipca r. b.

Zgłoszenia i informacje:

Lwów, Jagiellońska 1.

ARTYKUŁY SZKOLNE

jak:

Torby, Ołówki, Pióra, Zeszyty, Tabliczki, Piórnik, Kredy i t. p.

DZIAŁ TEKSTYLNÝ:

Szyfony, Madepolany, Kretony, Zefiry, Musliny, Chustki itp. BIELIZNA MĘSKA, Skarpetki, Pończochy damskie, Rękawiczki, Spinki itp.

Przybory szewskie, Przybory do palenia.

Przybory do szycia, Przybory toaletowe.

Poleca w wielkim wyborze

821

Dom Towarowy FRANCISZEK WOJAS

KRAKÓW, UL. ŁOBZOWSKA Nr. 12-14.

Sprzedaż li tylko hurtowna. — Przy większym odbiorze umiarkowany kredyt.

Ogłoszenia z Niemiec przez biuro ogłoszeń „PAR” Poznań lub Berlin SW. 62, Kantenburgerstrasse 4.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

CENY OGŁOSZEN: drobne ogłoszenia za słowo Mk 200— dla poszukujących posad Mk. 100— za słowo: drobne o treści matrymonialnej Mk. 300 wiersz milim. jednoszpalt. Mk 750— wiersz milim. w rubryce „Nadstane” Mk. 2250— wiersz milim. po kronice Mk. 3000
Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetr. Mk. 3600— Za układ tabelaryczny, kombinowany 500%.

Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. — (Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada) — Ceny powyższe obow. od dn. zmiany w nagłówku

Wolne posady

ODLEWCA figur gipsowych potrzebny. Wiadomość w „Gońcu Krakowskim”.

Poszukują posady

FILOZOF, absolwent praw. z praktyką nauczycielską poszukuje posady w gimnazjach. Zgłoszenia pod „Filozof” do Admin. „Gońca krak.”

AGRONOM z chlubnymi świadectwami, żonaty bezdzietny poszukuje posady. „Stanisław” do Administr. „Gońca krakowskiego”.

Sprzedaż

KSIĘGARNIE i sklep materiałów piśmiennych sprzedam. Wiadomość. w Administracji.

Różne

MASZY do szycia znanej dobroci „Kasprzyckiego”. Tanie-Hurtowo-Detalicznie-Raty. Skład farbyczny — Warsztaty reparacyjne. Warszawa, Marszałkowska 153, telefon 104-51. Oddziały, przedstawiciele: Częstochowa, Aleja 43, Kielce, Lublin, Wilno, Łuck. Zamawiać można listownie w Warszawie, Poszukowani odbiorcy hurtowni i przedstawiciele. 1970

+ Panowie! -

Najodpowiedniejsze gumy higieniczne słynnej marki „Erosa” po Mp. 18.000 i 20.000 wysyła dyskretnie L. Engländer Tarnów, Nowa 13. 1955

ZNACZKI pocztowe do zbioru, Polskie, Rosyjskie wartości blisko 2 1/2 miliona sprzedam okazynie bardzo tanio osobno, lub w całości Hotel Warszawski, ul. Pawia. 1992

PLACE za stare żelazo i metale w każdej ilości wyższe ceny jak wszędzie. Schamroth Kraków, Dietłowska 34. 1986

MASZYNY do szycia znane „Kasprzyckiego”. Tanie — Hurtowo — Detalicznie — Raty, Warszawa, Marszałkowska 153. Zamawiać można listownie. 1971

WILNĘ 6 wolnych ubiwań zamienię za wieś lub las. Zgłoszenia Poście-restante Zarański Kraków, gł. poczta.

ZAMIENIĘ 2 pokojowe mieszkanie w Krakowie na 4 pokojowe w śródmieściu za dopłatą. Pośrednie wykluczeni. Zgłoszenia pod „Milionowe odstępne” do Administr. „Gońca Krakowskiego”. 358

ZAKŁAD POGRZEBOWY ONUFREGO FIUTA

Telefon 4105 1987

ulica Grzegorzewska L. 7 naprzeciw Collegium Medicum.

Ostrzega się przed nabyciem akcji Sierszańskich Zakładów Górniczych Nr. 63501-63600. (100 sztuk w jednym egzemplarzu).

Ziemski Bank Kredytowy.

Żądajcie pocztówką, nasz najnowszy cennik wszelkiego rodzaju manufaktury, Ekspedycji przesyłek pocztowych „Nadzieja” w Łodzi ul. Kilińskiego 40 G. K. K., który natychmiast będzie wysłany zupełnie bezpłatnie i przyniesie Sz. P. dużo korzyści.

Gaza szwajcarska pierwszorzędnej jakości, pasy, gury, kamienio, walce, kaspry, transmisje, ceny konkurencyjne. „Pilot” Lwów, Batorego 4. 1903

Czego czekacie?

Czy nie widzicie, że wszystko wciąż drożeje, a przecież każdy z was potrzebuje coś z towarów, więc korzystajcie z okazji i nie odkładajcie na później, a zwróćcie się zaraz z piśmiennymi zamówieniami, bo dopóki zapas ze starych zakupów wystarcza — wysyłam każdemu pocztą za zaliczką (przy otrzymaniu zadatku 50.000 mk.), po najtańszych starych cenach.

Garnitur towarów: to znaczy 1 odcinek, wystarczający na męskie mocne ubranie, 1 odcinek na damską suknię zimową, 1 chustkę zimową na głowę, na 2 koszule męskie, płótno lub flanelę na 2 koszule damskie, 2 pary skarpetek zimowych i 2 pary pończoch damskich, wszystko razem tylko za 675.000— Mkp. wyższy gatunek za 900.000 Mkp.

Zamówienia prosimy adresować: 1924

Skład fabr. **M. BRYL** w Łodzi, ul. Piotrkowska 56-7 w podwórzu.

UWAGA! Zamawiający 2 garnitury razem dostanie 1 tuzin chusteczek jako podarunek **darma**.

Czy latem, czy zimą

interesy zamorskie w Gdańsku omawia **Gazeta Gdańska** Stadtgebiet 12. 1982

Bez zapoznania się z tą gazetą, bardzo trudno pływać

SKŁAD FUTER I SERDAKÓW

poleca wielki wybór serdaków zakopiańskich oraz wszelkich wyrobów kuśnierskich według najnowszego fasonu

wykonuje wszelkie zamówienia punktualnie i gustownie z własnego lub dostarczonego materiału po nader przystępnych cenach 1953

STANISŁAW RACHTAN ul. Krakow — ul. Karmelicka 8.

